

En anden Sag, jeg vil omtale, er den, at under Indenrigsministeriet sorterer et Institut, der hedder Udskrivningsvæsenet, hvis Personale forekommer mig at blive anderledes behandlet end dermed ligestillede indenfor Administrationen. Udskrivningskredsene ledes af Chefer, som man tager fra de afgaaede Officerers Række, og allerede det er en Ubillighed mod Personalet, idet derved paa Forhaand Adgangen til de højeste Poster er fuldstændig lukket; men her til kommer saa, at dette Personale lønnes af Kontorholdsgodtgørelse til Chefen, det vil sige, at Personalet er afhængig af ham og ikke har samme Rettigheder overfor Staten, som andre Tjenestemænd har. Ja, de er jo ikke Tjenestemænd, saa jeg kan ikke sige som andre Tjenestemænd, men som Tjenestemændene har. De har f. Eks. ikke Pensionsret, de har ikke Ret til efter de nye Love at faa Løntilæg og Dyrtidstillæg, hvilket jeg dog antager, de nok faar alligevel, men nogen Ret har de ikke. Jeg henstiller blot, at dette Forhold søges ændret, saaledes at disse Mennesker ikke blot faar Tjenestemændenes Pligter, men ogsaa Tjenestemændenes Rettigheder.

Jeg har været overordentlig glad ved at høre de mange og de gode Ord, der er sagte om noget af det, som hører til Statens allervigtigste Opgaver, og noget af det, som ligger mig allermost paa Hjerte, nemlig Forsorgen for Børnene, Opdragelsen og Belæringen af Børnene og Ungdommen. Jeg er ogsaa glad for de mange gode Ord, der er sagte, af den Grund, at saa behøver jeg ikke at sige dem igen; det er en Fordel baade for Tilhørerne og for mig. Jeg er en sand vantro overfor Begrebet Straf i Forhold til Ungdommen, og jeg stemte forleden for Udvidelse af Nyborg Fængsel med stor Modvillie; men jeg er paa den anden Side en sand troende overfor alt, hvad der fremmer Børnenes og Ungdommens Opdragelse, Belæring og Udvikling, og det vil altid være mig en Glæde at stemme for Bevillinger til saadanne Formaal. Jeg glæder mig da ogsaa i høj Grad ved Tanken om, at vi nu vel sagtens faar den store Skolekommission, som der er lyst saa meget efter i disse Dage, og som jeg i lange Tider har haabet paa at faa. Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) syntes mig ved Mødet i Dag næsten at have Tilbøjelighed til at foreslaa, at Frederik den Sjettes skulde være Medlem af denne Kommission. Jeg vil da gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at den Herre dog er død

for et Hundrede Aar siden, og at hans Anskuelser neppe vil være meget frugtbare i en Kommissionsbehandling. (Klaus Berntsen: Maa jeg takke for Belæringen). Vi, der ønsker Kommissionen nedsat, tænker os tværtimod, at der af dens Arbejde skulde fremvokse ikke en Skole i Frederik den Sjettes Aand, men en fuldt moderne Skole, i hvilken i øvrigt det højtærede Medlem fra Assens sikkert vil opnaa, at alle hans Ønsker bliver realiseret, men i hvilken vi andre vil opnaa, at der desuden bliver realiseret en hel Mængde gode Ønsker, som vi nærer.

Jeg skal ikke sige mere om Skolesagen, men jeg vil gerne have Lov til at forlænge lidt den Linie, der er trukket igennem vor Skole, og erindre om, at der er et stadig voksende Antal unge Mennesker, som afslutter Skolen med Studentereksamen, og som derfra gaar over til en af vore Højskoler, sædvanligvis enten den polytekniske Læreanstalt eller Universitetet. Det er disse Anstalter, der tager sig af disse unge Menneskers yderligere Uddannelse, men de gør det paa højst forskellig Maade. Ved Læreanstalten er det saadan, at Undervisningen er lagt systematisk og gennemføres planmæssigt, saaledes at den unge Student kan være sikker paa, hvis han passer sit Kram, at faa fuldført sine Studier i rimelig Tid og med godt Resultat, og at det er godt for Ungdommen, behøver jeg ikke at paavise nærmere. Ved Universitetet ligger det paa en helt anden Maade. Da jeg i sin Tid første Gang som Rus søgte til Universitetet, blev der annonceret en Forelæsning, som jeg mente at burde høre. Jeg gik derhen, og vi var 2 Tilhørere — der var ikke mange den Gang her i Landet, der studerede Matematik —, den ene var en ældre Dr. phil., og den anden var mig; jeg forstod ikke et Ord af Forelæsningen og havde heller ikke Pligt til paa det Stadium af min Udvikling at gøre det, men da vi kun var 2 Tilhørere, dristede jeg mig ikke til at berøve Professoren 50 pCt. af hans Tilhørerkreds, og jeg gik saa et Semester igennem 2 Gange om Ugen og hørte paa noget, som jeg ikke forstod et Ord af. I den sidste Time sagde Professoren til mig: Ja, De har vel ikke forstaaet noget af det? og det bekræftede jeg, men jeg havde ikke Mod til at sige: Hvorfor i Alverden sagde De ikke det i den første Time?

Det var for 35 Aar siden, men det høje Ting maa ikke tro, at ikke noget ganske tilsvarende kan passere ved Uni-